

Mål C-455/23 [Garera]ⁱ**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande i enlighet med artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

20 juli 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Sąd Najwyższy (Polen)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

3 april 2023

Klagande:

G.T.

Motpart:

T. S.A.

Saken i det nationella målet

Överklagande av G.T. av en dom som meddelats av Sąd Apelacyjny w Katowicach (Appellationsdomstolen i Katowice), varigenom talan om frisläppande av säkerheter och verkställighet av innehavaraktier ogillades.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

EU-standard för utnämning av nationella domare, som sker utan deras samtycke, att döma i mål vid en annan organisatorisk enhet vid den nationella domstolen än den där de normalt tjänstgör. Ställning som domstol som upprättats enligt lag. Domares arbetstid inom ramen för artikel 6 b i direktiv 2003/88/EG.

Rättslig grund: Artikel 267 FEUF.

ⁱ Förevarande mål har getts ett fiktivt namn. Detta namn är inte någon av rättegångsdeltagarnas verkliga namn.

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

1. Ska artikel 19.1 andra stycket FEU, såsom den tolkats av EU-domstolen i mål C-487/19 W.Ż., tolkas så, att det strider mot principen om domares oavsättlighet och oavhängighet, på samma sätt som omplacering av en domare vid en allmän domstol mellan två avdelningar inom en och samma domstol, att utnämna en domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), utan dennes samtycke, att för en bestämd tid döma vid en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) när

- domaren utses att döma i mål, i vilka saken inte sammanfaller med den materiella behörigheten vid den avdelning på vilken domaren vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) utnämnts till domare,

- domaren saknar med avseende på utnämningsbeslutet garanterad tillgång till ett rättsmedel som uppfyller de krav som anges i punkt 118 i domen i mål C-487/18 [C-487/19], W.Ż.,

- beslutet av förste ordföranden för Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) att utnämna domaren för tjänstgöring vid en annan avdelning och beslutet av ordföranden som leder arbetet på Izba Cywilna Sądu Najwyższego (Högsta domstolens tvistemålsavdelning) om tilldelning av konkreta mål utfärdades av personer som hade utnämnts till domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) under samma omständigheter som i mål C-487/18 [C-487/19], W.Ż., och mot bakgrund av hittillsvarande rättspraxis är domstolsförfaranden som inbegriper personer som utnämnts på så sätt antingen ogiltiga eller strider mot en parts rätt till rättvis rättegång enligt artikel 6 i Europakonventionen,

- utnämningen av en domare utan dennes samtycke att för en bestämd tid döma i mål på en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) än den avdelning vid vilken domaren tjänstgör, samtidigt som domaren ska fortsätta att avgöra mål på sin ursprungliga avdelning, saknar grund i nationell rätt,

- utnämningen av en domare utan dennes samtycke att för en bestämd tid döma i mål på en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) än den avdelning vid vilken domaren tjänstgör, strider mot artikel 6b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden (EUT L 299, 2003, s. 9)?

2. Oberoende av svaret på den första frågan, ska artikel 19.1 andra stycket FEU tolkas så, att en domstol i den sammansättning som utformats genom beslut av förste ordföranden för Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) om utnämning av domare att döma på en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) och beslut av ordföranden som leder arbetet på Izba Cywilna Sądu Najwyższego (Högsta domstolens tvistemålsavdelning) om tilldelning av konkreta mål, vilka utfärdats av personer som hade utsetts till domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) under samma omständigheter som i mål C-487/18 [C-487/19], W.Ż., inte är en domstol som upprättats enligt lag, eftersom det av hittillsvarande rättspraxis framgår att domstolsförfaranden i vilka det ingår personer som utsetts på detta sätt är ogiltiga eller strider mot en parts rätt till rättvis rättegång enligt artikel 6 i Europakonventionen?

3. Om svaret på den första och den andra frågan är jakande, varvid en domstol som upprättats på detta sätt inte anses vara en domstol som ”upprättats enligt lag”, ska artikel 19.1 andra stycket FEU och principen om unionsrättens företräde tolkas så, att de domare som utsetts att ingå i sammansättningen i en domstol som upprättats på det sätt som beskrivs i frågorna 1 och 2 kan vägra att vidta åtgärder i det mål som tilldelats dem, och även vägra att döma i målet, med motiveringen att de beslut inte existerar genom vilka de utsetts att döma i mål på en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) och konkreta mål tilldelats, eller ska de meddela dom och överlåta åt parterna att avgöra om domen eventuellt ska överklagas på den grunden att den åsidosätter en parts rätt att få saken prövad av en domstol som uppfyller de krav som uppställs i artikel 19.1 andra stycket FEU och artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna?

Anförda unionsbestämmelser

Artikel 19.1 FEU och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

EU-domstolens dom av den 6 oktober 2021, W.Ż. (Högsta domstolen avdelningen för extraordinär kontroll och offentliga angelägenheter - Tillsättning), C-487/19, EU:C:2021:798.

Anförda nationella bestämmelser

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 (Republiken Polens konstitution av den 2 april 1997), artiklarna 45 och 183

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (lagen om Högsta domstolen av den 8 december 2017), konsoliderad version: Dz. U. 2021, position 1904, i dess ändrade lydelse: artiklarna 1, 3, 15, 17, 29, 30, 31, 35, 82

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (lagen om allmänna domstolars organisation av den 27 juli 2001), konsoliderad version, Dz. U. 2023, position 217: artikel 22a

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (lagen av den 26 juni 1974 om arbetstagare): artikel 140

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (civilprocesslagen av den 17 november 1964): artikel 398²⁰

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Genom dom av den 4 december 2019 ogillade Sąd Apelacyjny w Katowicach (appellationsdomstolen i Katowice) G.T.:s överklagande av den dom som Sąd Okręgowy w Katowicach (Regionala domstolen i Katowice, Polen) meddelade den 22 januari 2019, varigenom G.T.:s talan mot Huta ... S.A. i R. om frisläppande av säkerheter och verkställighet av innehavaraktier i Huta [...] S.A. i R. ogillades. Klagandens ombud överklagade domen från Sąd Apelacyjny w Katowicach. Klagandens ombud överklagade domen i sin helhet och gjorde gällande att vissa bestämmelser i civillagen hade åsidosatts på grund av att de hade tolkats felaktigt.
- 2 Genom beslut av den 3 november 2020 tog Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) upp överklagandet till prövning. Genom beslut av ordföranden för Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) som leder Izba Cywilna (tvistemålsavdelningen) (nedan kallad ordföranden för tvistemålsavdelningen) av den 14 december 2020 hänsköts målet till domaren Karol Weitz och registrerades under målnummer II CSKP 501/22.
- 3 Genom beslut av förste ordföranden för Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) (nedan kallad den förste ordföranden) nr 25/2023 av den 15 februari 2023 utsågs domaren Bohdan Bieniek att döma i Izba Cywilna Sądu Najwyższego (Högsta domstolens tvistemålsavdelning) för en bestämd period från den 1 april till den 30 juni 2023, samtidigt som reglerna för tilldelning av mål för varje månad under utnämningsperioden fastställdes. På grundval av detta beslut hänsköt den domare i Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) som vikarierade för ordföranden för IC.SN den 2 mars 2023 målet II CSKP 501/22 till domaren Bohdan Bieniek vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen). Datumet för sammanträdet bakom stängda dörrar fastställdes därefter genom beslut av ordföranden för andra avdelningen till den 3 april 2023. Den sammansättning av Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) som bestämdes för prövningen av det civilrättsliga målet II CSKP 501/22 bestod av två domare från Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (avdelningen för arbetsrättsliga och socialförsäkringsrättsliga mål)(nedan kallad avdelningen för arbetsrätt) , och - som ordförande för sammanträdet - en domare som normalt dömer vid Izba Cywilna Sądu Najwyższego (Högsta domstolens

tvistemålsavdelning). Den andra ledamoten i sammansättningen från avdelningen för arbetsrätt utsågs för att avgöra målet analogt som referent.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 4 Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), i en sammansättning av tre domare, hyser tvivel om hur bestämmelserna i unionsrätten ska tolkas, bland annat vad gäller frågan huruvida den hänskjutande domstolen, som upprättats genom besluten av den förste ordföranden och ordföranden för tvistemålsavdelningen, uppfyller de kriterier för att anses vara en domstol som fastställts i domen av den 6 oktober 2021, W.Ż. (Högsta domstolens avdelning för extraordinär kontroll och offentliga angelägenheter - Tillsättning), C- 487/19, EU:C:2021:798. Följande skäl ligger till grund för dessa tvivel.
- 5 För det första har de domare som utsetts att döma på en annan avdelning i Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) berövats rätten till ett effektivt rättsmedel.
- 6 För det andra skedde utnämningen att döma på en annan avdelning utan de omplacerade domarnas samtycke, vilket strider mot principerna om domares oavsättlighet och oavhängighet och inkräktar på rätten till ett effektivt rättsmedel, vilket således berör principen om ett effektivt domstolsskydd.
- 7 För det tredje befinner sig de personer som utfärdat besluten i samma situation som de domare som beskrivs i mål C-487/19, eftersom de tillträdde domartjänsten i uppenbar strid med de grundläggande förfarandereglerna för utnämning av domare i Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), vilka utgör en integrerad del av domstolssystemets organisation och dess funktion.
- 8 Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i huruvida de domare som har utnämnts att döma på en annan avdelning, med hänsyn till de påstådda överträdelsena, kan avstå från att verkställa dessa beslut.
- 9 Nationell rätt (artikel 35 § 3 i ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (lagen av den 8 december 2017 om Högsta domstolen) (nedan kallad lagen om Högsta domstolen) innehåller en bestämmelse enligt vilken PPSN kan utnämna en domare att döma i mål i en annan avdelning. Enligt denna bestämmelse är det emellertid endast möjligt att utse en domare (utan dennes samtycke) för ett specifikt mål, som anges i förste ordförandens beslut. Så kan vara fallet när två avdelningar vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) är behöriga att döma i saken i det aktuella målet eller när det, till följd av att alla domare på en viss avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) är uteslutna, är nödvändigt att målet avgörs av domare från en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen). En annan möjlighet som föreskrivs i artikel 35 § 3 i lagen om Högsta domstolen är att utnämna domare att avgöra mål på en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) för en bestämd tid, men i det fallet ska domaren endast döma i mål på denna ”nya” avdelning och kan inte vara skyldig att avgöra mål samtidigt på den nya avdelningen och den ursprungliga avdelningen vid Sąd

Najwyższy (Högsta domstolen). En sådan hybrid konstruktion strider mot ordalydelsen i artikel 35 § 3 i lagen om Högsta domstolen.

- 10 Att utse en domare att döma på en annan avdelning utan att beakta domarens materiella behörighet att döma i en viss kategori av mål strider mot rätten till ett effektivt domstolsskydd och rätten till en rättvis rättegång. En nödvändig förutsättning för att utöva dessa två rättigheter är att domaren har kunskaper och erfarenhet som kan säkerställa en korrekt prövning av målet. Denna förutsättning är av särskild betydelse i förfaranden vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), vars avgöranden sedan utgör utgångspunkten för de lägre instansernas avgöranden. Indelningen av Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) i avdelningar gjordes i enlighet med artikel 3 i lagen om Högsta domstolen enligt kriteriet för sakområden. Även kandidaterna till domartjänster vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) ansöker tjänster enligt sin specialisering. De domare som utnämns att döma på olika avdelningar bör därför ha yrkeskunskaper och yrkeserfarenhet som motsvarar den berörda avdelningens behörighet. Målen fördelas nämligen för avgörande i den ordning i vilken de inkommer och inte vid den tidpunkt då referenten eller den dömande sammansättningen anser att målet redan har analyserats i den utsträckning att det kan avgöras. I avsaknad av en utarbetad mekanism för att stödja domare är det nödvändigt att ha grundlig kunskap om de rättsområden inom vilka domaren vanligtvis dömer. Det är endast när det är fråga om ovanliga mål, placerade i ett komplext sammanhang, som det är möjligt att säkerställa att målet förbereds för ett avgörande på ett korrekt sätt.
- 11 Samtidigt garanteras de domare som utsetts att döma i förevarande mål inte något rättsligt skydd. Av tolkningen av artikel 35 § 3 i lagen om Högsta domstolen följer att lagstiftaren inte har uppfyllt skyldigheten att följa EU-standarderna, vilken framgår av domen av den 6 oktober 2021, W.Ż. (Högsta domstolens avdelning för extraordinär kontroll och offentliga angelägenheter - Tillsättning) C-487/19, EU:C:2021:798 (punkt 118 i domskälen) med avseende på domare i allmänna domstolar. Det är därför nödvändigt att EU-domstolen ingriper för att fastställa om denna typ av åtgärder strider mot principen om domares oavsättlighet och oavhängighet när förste ordförandens beslut att utse domare att döma på en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), samtidigt som domarna fortfarande ska avgöra mål på den ursprungliga avdelningen, inte kan bli föremål för domstolsprövning. Enligt den hänskjutande domstolen är artikel 19.1 FEU och artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, enligt vilka medlemsstaterna ska fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa att enskildas rättigheter och friheter iakttas inom de områden som omfattas av unionsrätten, universella och domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) är inte undantagna från deras tillämpningsområde.
- 12 Däremot följer det av den ståndpunkt som förste ordföranden framförde under sammanträdet vid det Krajowa Rada Sądownictwa (Nationella domstolsrådet) den 17 mars 2023 att en domare som utsetts att döma enligt artikel 35 § 3 i lagen om Högsta domstolen inte har rätt att överklaga. Förste ordföranden anser att bestämmelserna i artikel 35 § 3 u.SN är fullständiga och inte möjliggör en

motsvarande tillämpning av bestämmelserna i ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (lagen om allmänna domstolars organisation av den 27 juli 2001).

- 13 För klarhetens skull noterar Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) att Krajowa Rada Sądownictwa (Nationella domstolsrådet) (nedan kallat KRS) på motsvarande sätt medger en omprövning av förste ordförandens beslut att utse en domare att döma på en annan avdelning. Enligt EU-domstolens praxis är KRS emellertid en enhet som är beroende av organ inom den politiska makten i landet (dom av den 19 november 2019, A.K. m.fl.) (Oavhängigheten hos Högsta domstolens avdelning för disciplinära mål) (C-585/18, C-624/18 och C-625/18, EU:C:2019:982), dom av den 2 mars 2021, A.B. m.fl. (Tillsättning av domartjänster vid Högsta domstolen – Rättsmedel), C-824/18, EU:C:2021:153) och har dessutom inte ställning som domstol.
- 14 Den hänskjutande domstolen kan i förevarande fall inte heller använda sig av möjligheten att bedöma huruvida artikel 35 § 3 u.SN är författningen enligt, eftersom en författningsprövning inte fungerar (dom av den 19 november 2019, A.K. m.fl.) (Oavhängigheten hos Högsta domstolens avdelning för disciplinära mål) (C-585/18, C-624/18 och C-625/18, EU:C:2019:982), punkterna 33 och 34, dom från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 5 december 2019, III PO 7/18, dom från Europadomstolen av den 7 maj 2021 i mål 4907/18, Xero Flor Sp. z o.o. mot Polen).
- 15 En helt annan fråga är huruvida förste ordförandens beslut att utse den domare som ska döma på tvistemålsavdelningen inkräktar på det garantisystem som regleras i artikel 6 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden (EUT L 299, 2003, s. 9). EU-domstolen har ännu inte uttalat sig i denna fråga, även om de första tolkningsfrågorna om bestämmelserna om en domares arbetstider redan har ställts (till exempel mål C-41/23).
- 16 I nationell rätt fastställs arbetstiden för en domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) utifrån omfattningen av hans eller hennes arbetsuppgifter (såsom för en domare vid en allmän domstol). I den nationella rättsordningen ska beslutet från Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) av den 8 april 2009, II PZP 2/09 beaktas, där det hänvisas till skillnader mellan uppgiftsbaserad arbetstid som regleras i Kodes pracy (lagen om arbetstagare) och arbetstid för domare som fastställs utifrån omfattningen av deras arbetsuppgifter. Det har i denna understrukits att bestämmelserna om domares arbetstid inte genomför direktivets bestämmelser genom att inte införa rätten till vila och i detta avseende ska bestämmelserna i denna lag ska tillämpas enligt artikel 5 i kodeks pracy (lagen om arbetstagare). Enligt direktiv 2003/88 ska domare också ha minsta garanterade viloperioder och deras arbetstid får inte överstiga 48 timmar per vecka under referensperioden. Sedan detta beslut antogs har lagstiftaren inte ändrat reglerna om domares arbetstid. Om formeln för det sålunda tolkade uppgiftsbaserade arbetstidssystemet (artikel 140 i kodeks pracy (lagen om arbetstagare)) på motsvarande sätt tillämpas

på en domare kan och bör det antas att arbetsgivaren (här förste ordföranden), i en sådan situation där avsikten är att anförtro en domare ytterligare uppgifter inom rättsområden utöver hans eller hennes specialitet, måste bedöma huruvida de nya uppgifterna, samtidigt som befintliga skyldigheter kvarstår, överhuvudtaget är genomförbara. I förevarande fall hade domarna vid avdelningen för arbetsrätt redan tilldelats uppgifter för närmaste referensperiod och efter att ha utsetts att döma på tvistemålsavdelningen har en sådan domare totalt sett en förhandling mer än de domare som vanligtvis dömer vid denna avdelning (4 förhandlingar per månad jämfört med 3 per månad). Det faktiska införandet av en ytterligare förhandling på tvistemålsavdelningen, utan en analys av omständigheterna avseende arbetstid, utgör därför ett åsidosättande av tillåtna bestämmelser i direktiv 2003/88.

- 17 Den hänskjutande domstolen har även påpekat att såväl förste ordföranden som ordföranden för tvistemålsavdelningen, vars beslut har legat till grund för den dömande sammansättningen i förevarande mål, hade utnämnts till domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) under samma omständigheter som i det mål som avgjordes genom domen av den 6 oktober 2021, W.Ż. (Högsta domstolen avdelningen för extraordinär kontroll och offentliga angelägenheter – Tillsättning), C-487/19, EU:C:2021:798. Den hänskjutande domstolen har även påpekat att Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) (III CZP 43/22) den 23 september 2022 utfärdade ett beslut (mål III CZP 43/22) om att hänskjuta en tolkningsfråga till EU-domstolen för ett förhandsavgörande om huruvida artikel 2 och artikel 6.1 och 6.3 och artikel 19.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, jämförd med artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska tolkas så, att en rättsakt, varigenom domstolens sammansättning utformas, såsom beslutet av förste ordföranden, inte har rättsverkningar, när den sålunda utformade sammansättningen i domstolen inte är en oavhängig och opartisk domstol som har upprättats enligt lag i den mening som avses i unionsrätten, bland annat på grund av att [a)] dess kollegiala sammansättning består av personer som utnämnts till domare i Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) på ett sätt som uppenbart strider mot bestämmelser i nationell rätt om utnämning av domare, vilket har fastställts i slutliga avgöranden från högsta nationella instans, och dessa personer utgör en majoritet av domstolens sammansättning, b) domstolens sammansättning har utformats enligt ovan av ordföranden för Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) som utnämnts till domare i Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) under samma omständigheter och i strid med bestämmelserna om utnämning av domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) till posten som ordförande för Sąd Najwyższy (Högsta domstolen). Vid tidpunkten för beslutet om hänskjutande i förevarande mål hade denna fråga ännu inte hänskjutits till EU-domstolen.
- 18 Den hänskjutande domstolen har, med hänvisning till motiveringen till denna tolkningsfråga som inte har hänskjutits, framhållit problematiken med urvalsförfarandet avseende förste ordföranden och ordföranden för tvistemålsavdelningen.

- 19 Enligt artikel 15 i lagen om Högsta domstolen ska urvalet av kandidater till posten som ordförande i Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) göras av domarförsamlingen på den berörda avdelningen (nedan kallad församlingen). Församlingen är ett organ vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) och består av alla domare som ingår i avdelningens sammansättning. Den 29 juni 2021 beslutade tvistemålsavdelningens domarförsamling, som sammankallats för att välja ut kandidater till posten som ordförande för tvistemålsavdelningen, med majoritet, att skjuta upp församlingens överläggningar till dess att pågående förfaranden vid EU-domstolen i mål där Europeiska kommissionen väckt talan mot Polen (C-791/19) och i mål om förhandsavgörande C-487/19 och C-508/19 hade avslutats. Eftersom mandatperioden för ordföranden för tvistemålsavdelningen löpte ut den 31 augusti 2021 anförtrorde Republiken Polens president ledningen av tvistemålsavdelning till förste ordföranden. Detta resulterade i en faktisk sammanslagning av funktionerna för förste ordföranden och ordföranden för tvistemålsavdelningen, vilket inte föreskrivs i lagen om Högsta domstolen. Befogenheten för Republiken Polens president att anförtra utövandet av de uppgifter som åligger ordföranden för Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), som föreskrivs i artikel 13a jämförd med artikel 15 i lagen om Högsta domstolen, utgör ett åsidosättande av den konstitutionella principen om att den dömande maktens ska vara åtskild från och oberoende från den verkställande makten (artikel 173 i Republiken Polens konstitution). De bestämmelser i konstitutionen som reglerar omfattningen av Republiken Polens presidents befogenheter föreskriver inte att Republiken Polens president, i egenskap av organ för den verkställande makten, har befogenhet att självständigt besluta om vissa domares tillträde till tjänster som gör det möjligt för dem att utöva de befogenheter som tillkommer organen inom Sąd Najwyższy (Högsta domstolen).
- 20 Trots protester från majoriteten av ledamöterna i församlingen sammankallades en församling den 7 september 2021 av förste ordföranden, som den person som utsetts av Republiken Polens president för att välja ut kandidater till posten som ordförande för tvistemålsavdelningen. Förslaget om att skjuta upp församlingens sammanträde lades inte fram för omröstning. De domare som hade utnämnts till domare vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) före 2018 avstod från att delta i överläggningarna, vilket ledde till brist på beslutsförhet och till att endast nytillsatta domare deltog i valet av kandidater till posten som ordförande för tvistemålsavdelningen. Bristen på beslutsförhet avhjälpes genom att förste ordföranden omplacerade två personer som tidigare utsetts att döma vid Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (avdelningen för extraordinär kontroll och offentliga angelägenheter) och en person som tidigare utsetts att döma vid Izba Dyscyplinarna (avdelningen för disciplinära mål) till tvistemålsavdelningen.
- 21 Valet av kandidater till posten som ordförande för tvistemålsavdelningen gjordes således i strid med den ståndpunkt som intogs av majoriteten av de domare som ingick i tvistemålsavdelningens sammansättning och i strid med de bestämmelser som reglerar funktionen hos domarförsamlingen, som är ett organ vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen).

- 22 Därför uppkommer frågan om beslut om utnämning av domare att döma i mål i en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) och om utnämning av domare att döma i konkreta civilrättsliga mål i vilka de utsedda domarna normalt inte dömer och för vilka deras behörighet att utöva rättsskipning inte har kontrollerats i detta avseende, som fattats av personer med samma ställning som var i fråga i mål C-487/19, och som dessutom har valts ut genom ett bristfälligt förfarande, i slutändan leder till att domstolens sammansättning utformats i strid med parternas rätt till en rättvis rättegång, vilket inte enbart följer av domstolens sammansättning, utan även av en rad åtgärder av materiellt teknisk natur (utfärdande av beslut om att överlämna ett mål för avgörande, om att byta referent, om att utse en sammansättning för prövning av målet).
- 23 Enligt den hänskjutande domstolen kräver svaret således även en tolkning av unionsrätten (artikel 19.1 andra stycket FEU och artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheter) när det gäller huruvida domare som utsetts att ingå i domstolens sammansättning kan vägra – med beaktande av principen om unionsrättens företräde samt EU-domstolens och Europadomstolens praxis – att ta sig an och utföra uppgifter i de mål som tilldelats dem med motiveringen att de beslut som innebär att de utan deras samtycke ska tjänstgöra på en annan avdelning vid Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) inte existerar; eller om de, trots de brister och åsidosättanden av grundläggande rättigheter som hittills har gjorts gällande, ska döma i målet och i praktiken överlåta åt parterna att avgöra huruvida de ska överklaga detta avgörande såsom ett avgörande som meddelats av en domstol i en sammansättning som utformats i strid med artikel 19.1 andra stycket FEU och artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.